

**TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU
YAYIN YÖNETMELİĞİ (*)**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu tarafından yayımlanacak kitap, dergi, ansiklopedi, gazete, bülten ve broşür gibi basılı yayınlar ile basılı olmayan CD, DVD ve benzeri manyetik depolama üniteleri ile elektronik ortamda ve Kurum internet sitesinde hizmete sunulan elektronik yayınların seçilmesi, tercüme ettirilmesi, çoğaltılması, yayımlanması, basımı, satışı ve dağıtım süreçlerinde uyulacak esaslar ile yayın kurullarının kurulması, çalışma usulleri, görev ve yetkilerini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2 – ()** (1) Bu Yönetmelik, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanlığı ile Merkez ve Enstitüleri tarafından hizmete sunulacak basılı ve basılı olmayan yayınlar ile yayın kurullarını ve yayın koordinatörlerinden oluşan danışma kurullarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – ()** (1) Bu Yönetmelik, 17/7/1963 tarihli ve 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun 2 nci ve 4 üncü maddesi ile 23/8/2006 tarihli ve 2006/10932 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca Ödenecek Telif ve İşlenme Ücretleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

(*) 05.07.2007 tarih ve 26573 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

(**) 04.10.2008 tarih ve 27014 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değişiklik yapılmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) **Başkan:** Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanını,
- b) **Başkanlık:** Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanlığını,
- c) **Bilim Kurulu:** Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Bilim Kurulunu,
- ç) **Birim:** Bu Yönetmelik kapsamına giren yayın faaliyetini yürüten birimi,
- d) **Elektronik Yayın:** Geleneksel yöntemlerle hazırlanmış veya basılmış kitap ve derginin her türlü elektronik ortamda sadece okunabilmesi amacıyla sunulmuş şekli ile Kurum internet sitesinde yer alan makale, yazı, şekil, animasyon ve benzeri eserleri,
- e) **Enstitü:** Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanlığına doğrudan bağlı olarak, belirlenmiş alanlarda Ar-Ge faaliyetlerini yürüten ve/veya Ar-Ge faaliyetlerini destekleyici/kolaylaştırıcı hizmet veren birimler ile test ve analiz laboratuvarlarını,
- f) **İşlenme Eser:** Diğer bir eserden istifade suretiyle vücuda getirilip de bu eserlere nispetle müstakil olmayan ve işleyenin hususiyetini taşıyan fikir ve sanat mahsullerini,
- g) **Kurum:** Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunu (TÜBİTAK),
- ğ) **Manyetik Depolama Üniteleri:** Geleneksel yöntemlerle hazırlanmış veya basılmış kitap ve dergi ile tamamlayıcı ürünlerinin her türlü elektronik ortamda okunabilmesi amacıyla CD, DVD ve benzeri şekillerde depolanmış şeklini,
- h) **Merkez:** Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanlığına bağlı Marmara Araştırma Merkezini (MAM),
- ı) **Telif Eser:** Herhangi bir şekilde dil ile ifade olunan eserler ile doğrudan meydana getirilen fikir mahsullerini,

- i) **Tercüme (Çeviri):** Yazıldığı dilden başka bir dile aynen çevrilen eseri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yayın Türleri, Basım Kararı, Yayın Kurulu ve Eserlerin İncelenmesi

Yayın türleri

MADDE 5 – (*) (1) Kurum yayınları, aşağıda belirtilen türlerde yapılan basılı veya basılı olmayan yayınlardan oluşur.

- a) Süreli yayınlar,
- b) Kitaplar,
- c) Elektronik veya multimedya ortamında web sayfası, manyetik depolama birimleri, animasyonlu bilgi paketleri ve benzerleri gibi uzantıları,
- ç) Araştırma projeleri kesin raporları arasından seçilmiş olanlar,
- d) Tanıtıcı yayınlar (bültenler, broşürler, kataloglar ve benzerleri),
- e) Bilimsel toplantıların tebliğ ve dokümanları,
- f) Kaynak eserler (bibliyografyalar, toplu kataloglar ve benzerleri).

(2) Ayrıca, Kurum personeli tarafından yapılan bilimsel incelemeler, araştırmalar ve derlemeler ile Kurumun gereksinim duyduğu her türlü çalışmanın ürünü, bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde yayımlanabilir. Kurum personelinin asli görevleri gereği yaptıkları çalışmalar sonucunda meydana getirdikleri bu Yönetmelik kapsamına giren eserleri için telif ve işleme ücreti ödenmez.

(*) 04.10.2008 tarih ve 27014 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değişiklik yapılmıştır.

Basım kararı

MADDE 6 – (1) Merkez, Enstitü ve Başkanlığa bağlı birimler tarafından 5 inci maddenin (a) ve (b) bentlerinde belirtilenler dışında yayın yapılmasından önce Başkandan veya Başkan tarafından yetki verilen makamdan, türüne göre, bir defaya mahsus veya periyodik bülten, web sayfası, elektronik veya multimedya ortamı yayınları, manyetik depolama birimlerinde hizmete sunulan benzeri yayın için belirli bir süreyi kapsayan olur alınır. Başkan veya yetki verilen makam, gerekli gördüğü takdirde yayın istemini, görevlendireceği kişi veya komisyon marifetiyle inceletebilir.

Yayın kurulları

MADDE 7 – (*) (1) Popüler Bilim Kitapları Yayın Kurulu dokuz üyeden oluşur. İlgili Başkan Yardımcısı, Bilim ve Toplum Daire Başkanı, Popüler Bilim Yayınları Müdürü ve Akademik Yayınlar Müdürü Kurulun doğal üyeleridir. Kurulun diğer beş üyesi, Başkan tarafından en fazla iki yıllığına seçilir.

(2) Her bir popüler bilim dergisi için dokuz üyesi bulunan ayrı bir Yayın Kurulu oluşturulur. Yayın kurullarında; ilgili Başkan Yardımcısı, Bilim ve Toplum Daire Başkanı ile Popüler Bilim Yayınları Müdürü Kurulun doğal üyeleridir. Ayrıca her bir yayınlı ilgili Yayın Kurulunda yayının yönetmeni ya da yayın sorumlusu da Kurulun doğal üyesidir. Doğal üyeler dışındaki üyeler Kurum dışından, temel bilimler, mühendislik, sağlık bilimleri ve sosyal bilimler alanında en az doktora düzeyinde uzmanlaşmış ve özellikle popüler bilim yayıncılığı konusunda deneyimli kişiler arasında Başkan tarafından bir yıl için görevlendirilir. Görev süresi sona eren üye tekrar görevlendirilebilir.

(3) Akademik Yayınlar Müdürlüğü tarafından yayımlanacak Akademik Kitaplar için "Akademik Kitaplar Yayın Kurulu" oluşturulur.

(4) Akademik Kitaplar Yayın Kurulu 7 üyeden oluşur. Kurul üyeleri Akademik Yayınlar Müdürü tarafından Başkanın onayına sunulur. Kurul üyeleri 2 yıla kadar görevlendirilir. Toplantılarda

(*) 04.10.2008 tarih ve 27014 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değişiklik yapılmıştır.

Kurul'a, TÜBİTAK Akademik Yayınlar Müdürü moderatörlük yapar.

Yayın kurullarının görev ve yetkileri

MADDE 8 –(*) (1) Yayın kurulları, değerlendirme ilkelerine uygun olarak ve gerektiğinde bilimsel danışmanlardan veya yayın koordinatörlerinden oluşan danışma kurullarından da görüş almak suretiyle eserin yayımlanıp yayımlanmaması hususunda Başkanlığa görüş bildirmekle görevli ve yetkilidir.

Yayın kurulu değerlendirme ilkeleri

MADDE 9 – (1) Yayın Kurulu yayımlanacak eserlerin;

- a) Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına uygunluğunu, yasalara göre suç teşkil edip etmediğini,
- b) Ulusal birlik ve beraberliğimizi bozucu görüşlere, insanı, aileyi ve toplumun bir kesimini küçük düşürücü bilgi, belge ve yorumlara yer verilip verilmediğini,
- c) TÜBİTAK'ın kuruluş amaç ve görevleri ile misyon ve vizyonunda tanımlanmış hedeflerle ilgili olup olmadığını,
- ç) Bilimsel, doğru bilgi verici, eğitici veya öğretici ve toplumda bilim ve teknoloji kültürü oluşturmaya katkısının olup olmadığını,

inceleyerek değerlendirir.

Yayınların hazırlanması

MADDE 10 – (*) (1) Yayımlanmasına karar verilen yayınlar, ilgili birim tarafından yayıma hazırlanır.

(2) Kurum tarafından yayımlanmasına karar verilen çeviri ya da telif eserlerin yayın hakları, yayın hakkına sahip kişi veya kuruluştan yayıma hazırlanma sürecinin başlangıcında Kurum tarafından doğrudan veya bir yayın hakkı ajansı aracılığıyla alınır. Yazar, çevirmen, bilimsel danışman, redaktör ve yayın hakkı ajansı ile süreçte yer alabilecek diğer kişi ve kuruluşlarla yapılacak sözleşmeler Enstitülerde Enstitü Müdürü, Merkezde Merkez Başkanı, Başkanlıkta ise Başkan ya da görevlendirecekleri kişi tarafından imzalanır.

(*) 04.10.2008 tarih ve 27014 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değişiklik yapılmıştır.

(3) Yayınların hak sahipleri, Kurum tarafından talep edilmesi hâlinde yayınlarını disket, film, CD, DVD ve benzeri araçlara aktarılmış olarak ve eğer varsa basıma uygun kalitede şekil ve fotoğraflarıyla birlikte Kuruma teslim ederler.

(4) Yayınların biçim ve teknik özellikleri ilgili Birim tarafından belirlenir.

Yayın haklarının devri

MADDE 11 –(*) (1) Yayımlanacak eserler için; eser sahibi ile Kurum arasında, eserlerin baskı ve yayın hakkının Kuruma devrine ilişkin olarak ihtiyaca göre yayın haklarının devri sözleşmesi veya temlikname imzalanır.

(2) Ancak, akademik kitaplara ilişkin olarak yayınevi belirlenmesi amacıyla yapılacak ihale sonucu verilecek yayım hakkı devri sözleşmesinin üçüncü şahıslara devrine ilişkin hususlar yönergeyle düzenlenir.

Yayınlarnın baskı adetleri

MADDE 12 – (*) (1) Kitapların ilk ve sonraki baskı adetleri, yayının özelliği ve piyasa koşulları dikkate alınarak, ilgili birim tarafından belirlenir.

(2) Süreli yayınların baskı adetleri, her ay dağıtım şirketinden gelen raporlar ve abone sayısındaki değişimler doğrultusunda ilgili birimce saptanır.

(3) Diğer yayınların baskı adetleri ve yayınların internet ortamında yayımlanmasına ilişkin süre, kapsam ve diğer hususlar alınan olurlarda belirtilir.

Ücretler

MADDE 13 – (*) (1) Yayımlanacak eserlere, ödenecek telif veya işleme ücretinin hesaplanması, ödeme usulü ve şartları ile inceleme, tashih, redaksiyon, yayın koordinatörlüğü ve bilimsel danışmanlık ücretlerine ilişkin usul ve esaslar Bilim Kurulunca belirlenir.

(*) 04.10.2008 tarih ve 27014 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değişiklik yapılmıştır.

Yayımlanacak kitaplara ilişkin hususlar

MADDE 14 – (*) (1) Popüler bilim kitaplarının ve akademik kitapların çeviri ücretinin hesaplanmasında, basılı eserdeki her 200 kelime bir itibarî sayfa olarak kabul edilir. İtibarî sayfa sayısının tespitinde, yayımlanan eserin metni (resim, şekil, tablo ve benzerlerinde yer alan metinler ve kaynakça, içindekiler, önsöz, dizin ve dipnot bölümleri de dâhil olmak üzere) elektronik ortamda veya elle sayılır.

(2) Kitaplardaki fotoğraf ve çizimlerin yazardan başka kişi veya kişilere ait olması durumunda, yazarın bu kişilerden yayın haklarını aldığını belgelemesi gerekir. Yanlış beyandan doğacak her türlü sorumluluk yazara aittir.

(3) Yayımlanacak eserler gerekli görülmesi halinde Kurum dışından bir veya birden fazla uzmana incelettirilebilir, redaksiyon veya tashih için gönderilebilir.

Yayımlanacak dergilere ilişkin hususlar

MADDE 15 – (*) (1) İşlenme ve telif ücretinin hesaplanmasında 200 kelimelik bir metin "bir itibarî sayfa" kabul edilir. İtibarî sayfa sayısının tespitinde, yayımlanan eserin metni (resim, şekil, tablo ve benzerlerinde yer alan metinler ve kaynakça, içindekiler, önsöz, dizin ve dipnot bölümleri de dâhil olmak üzere) elektronik ortamda sayılır. Bulunan kelime sayısının toplamı 200'e bölünmek suretiyle eserin itibari sayfa sayısı belirlenir.

(2) Popüler bilim dergilerinin belirli bir sayfasında, belirli bir başlık altında bir veya birden fazla kişinin yazısı yer alabilir.

(3) Bilim Çocuk ve Meraklı Minik dergilerinde bir sayfadan az olan yazı ve metinler bir sayfa olarak değerlendirilir.

(4) Kapak çizimi, diğer çizimler (ikon, teknik çizim, figüratif çizim, karikatür, labirent, masa oyunu, üç boyutlu kâğıt maket, diorama, katlamalı oyun, origami, boyama sayfası ve benzerleri), çizgi romanlar ile bu dergilerle birlikte verilebilecek poster, oyun kartı gibi ekler, sayfa niteliği açısından farklı değerlendirilebilir.

(*) 04.10.2008 tarih ve 27014 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değişiklik yapılmıştır.

(5) Yayımlanacak eserler gerekli görülmesi halinde Kurum dışından bir veya birden fazla uzmana incelettirilebilir, redaksiyon veya tashih için gönderilebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Dağıtım ve Satış

Yayının maliyetinin belirlenmesi

MADDE 16 – (*) (1) Basılan kitapların maliyet hesabı ilgili birimlerce aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurularak hesaplama yapılır:

- a) Çeviri ve telif masrafları,
- b) İnceleme, redaksiyon ve tashih maliyetleri,
- c) Varsa yayın hakkı bedelleri,
- ç) Kâğıt ve baskı maliyetleri,
- d) Personel giderleri,
- e) Dağıtım maliyetleri,
- f) Bandrol bedelleri,
- g) Uygun görülen diğer giderler.

(2) Bu şekilde hesaplanan giderlerin toplamının baskı sayısına bölünmesi ile o yayının beher nüshasının maliyeti bulunur.

Satış bedelinin belirlenmesi

MADDE 17 – (1) Kurumun satılan yayınlarının satış bedeli, maliyetler dikkate alınarak belirlenir. Ancak, araştırmayı ve eğitimi özendirici yayınlar için maliyetin altında bir bedel de belirlenebilir. Kurum yayınlarının satış bedeli Başkan tarafından belirlenir. Başkan bu yetkisini uygun göreceği kişilere devredebilir.

Satış ve dağıtım

MADDE 18 – (1) TÜBİTAK yayınları bedeli karşılığı satılır. Kurum yayınlarının ücretsiz dağıtımı veya indirimli satışı, ilgili birimin önerisi üzerine Başkanın onayı ile kesinleşir.

(*) 04.10.2008 tarih ve 27014 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değişiklik yapılmıştır.

Ücretsiz yayın verilmesi

MADDE 19 – (1) Kitabın baskısı yapıldıkça telif eserlerde yazarına her 2500 baskı için 5 adet, tercüme eserlerde çevirmenine her 2500 baskı için 3 adet ücretsiz kitap verilir. Kitabın bilimsel danışman ve redaktörüne kitabın ilk baskısında, bir defaya mahsus olmak üzere toplam 2 adet ve kitabın tashihini yapan kişiye toplam 1 adet ücretsiz kitap verilir. Hak sahibi kişinin birden fazla olması halinde bu sayılar değişmez.

(2) Defolu, kusurlu kitaplar ile stoktaki kitaplar, ilgili olduğu ay içerisinde satılmayan süreli yayınlar, görev amacına uygun olarak ilgili birimin önerisi ve Başkan veya görevlendireceği kişinin onayıyla kamu kurum ve kuruluşlarına, okullara, eğitim amaçlı dernek ve vakıflara, kütüphanelere ve uygun görülen gerçek veya tüzel kişilere bağışlanabilir.

(3) Yeni çıkan kitap ve dergilerden kimlere ücretsiz verileceğine Başkan veya görevlendireceği kişi tarafından karar verilir.

(4) Kitap ve süreli yayınlar, Kurum amaçlarına uygun etkinliklerde, Başkan veya görevlendireceği kişinin onayı ile ücretsiz dağıtılabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan Yönetmelik

MADDE 20 – (1) 15/8/2002 tarihli ve 24847 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Yayın Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Akademik Kitaplar Danışma Kurullarının teşekkülü (*)

EK MADDE 1 – (1) Akademik Yayınlar Müdürlüğü tarafından yayımlanacak akademik kitaplar için yayın koordinatörlerinden oluşan "Akademik Kitaplar Danışma Kurulları" oluşturulur.

(*) 04.10.2008 tarih ve 27014 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değişiklik yapılmıştır.

(2) Akademik Kitaplar Danışma Kurulları; Doğa Bilimleri Akademik Kitaplar Danışma Kurulu, Mühendislik ve Teknoloji Akademik Kitaplar Danışma Kurulu, Sağlık Bilimleri Akademik Kitaplar Danışma Kurulu, Tarımsal Bilimler Akademik Kitaplar Danışma Kurulu, Sosyal Bilimler Akademik Kitaplar Danışma Kurulu, Beşeri Bilimler Akademik Kitaplar Danışma Kurulu olmak üzere 6 danışma kurulundan oluşur. Akademik Kitaplar Danışma Kurullarının üyeleri, Akademik Kitaplar Yayın Kurulunun önerisiyle Başkan tarafından 2 yıla kadar görevlendirilir. Toplantılarda kurullara, Akademik Kitaplar Yayın Kurulu'ndan ilgili alanın üyesi moderatörlük yaparlar.

(3) Akademik Yayınlar Müdürlüğü tarafından yayımlanan dergilerde yer alacak bilimsel yazılar için Yayın Kurulu oluşturulmaz. Bu dergilerde yer alacak bilimsel yazıların yayımlanması kararı, varsa hakem görüşü dikkate alınarak, dergi baş editörü tarafından verilir. Akademik Yayınlar Müdürlüğü, baş editörler arasında koordinasyonu sağlar ve sekreteryaya görevini yerine getirir.

(4) Dergi Baş Editörlüğü hizmetinin kurum dışındaki uzmanlardan alınması hâlinde, Dergi Baş Editörüne ödenecek ücret Bilim Kurulu tarafından belirlenir.

(5) Danışma kurullarında yer alan yayın koordinatörlerine ödenecek ücretler Bilim Kurulu tarafından belirlenir.

Devam eden iş ve işlemler

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce sözleşmesi imzalanmış olan işlerde, ilgili sözleşme hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

Devam eden işler (*)

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce başlanmış olan işler, söz konusu işlerin başladığı tarihte yürürlükte olan hükümlere göre tamamlanır.

(*) 04.10.2008 tarih ve 27014 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değişiklik yapılmıştır.

Yürürlük

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanı yürütür.